

Ibimenyetso n' Ubuhamya Byakusanyijwe n' Abagenzacyaha ba TPIR/LONI ku Bantu Batangije Jonoside yabaye mu Rwanda Bica Perezida Habyarimana.

*Bikuwe kuri paje ya 20-21 y' idokima,
<https://www.scribd.com/document/389608542/Tribunal-Pe-nal-international-pour-le-Rwanda-rapport-sur-les-crimes-commis-par-l-APR-en-1994>, iri mu rurimi rw'icyongereza.*

Mu nama eshatu zo gutegura ihanurwa ry'indege ya Perezida Habyarimana, "**Col Kayumba Nyamwasa** yumviswe n'abatangabuhamya avuga, ati 'tudahanuye indege ya Perezida Habyarimana ntacyo twaba dukoze'".

Ibi bikurikira nabishyize mu kinyarwanda uko byanditswe n'abagenzacyaha ba TPIR/LONI.

"Ku ruhande rwacu, nubwo tutari dufite inshingano zo gushakisha uwahanuye indege ya Perezida Habyarimana, ntitwashoboraga kwirengagiza no kureka gukusanya ibimenyetso n'ubuhamya twahabwaga ku bijyanye n'abantu batangije jenoside bahanura indege ya Perezida Habyarimana.

a. Ibimenyetso.

Ibyo bimenyetso ni ibi bikurikira:

1. Inama zitegura ihanurwa ry'indege ya Perezida Habyarimana.

Habayeho inama eshatu zariziyobowe na Komanda mukuru wa APR, Gen Kagame, mu gihe hategurwa ihanurwa ry'indege ya Perezida Habyarimana. Izo nama zitabirwaga n'abayobozi bakuru ba APR. Amwe mu magambo yavugirwaga muri izo nama twayabwiwe n'abatangabuhamya bacu. Col. Kayumba Nyamwasa yumviswe avuga, ati 'tudahanuye indege ya Perezida Habyarimana ntacyo twaba dukoze'.

Abitabiriye izo nama ni **Gen Kagame, Col Kayumba Nyamwasa, Col Ndugute, Col Sam Kaka, Lt Col James Kabarebe, na Major Jacques Niza.**

2. Ikiye yarishinzwe kurinda za misile

Ubu birazwi, ku buryo budasubirwaho, ko iyo kipe yabayeho koko muri inite ya Komandoma yo hejuru (High Command) yariri ku Mulindi. Iyo kipe yari yarigishirijwe muri Uganda guhanura indege hakoreshejwe ibisasu bya Misile SAM. **Kapitene Kayumba Joseph** ni we wayoboraga iyo kipe.

Nta no gushidikanya kandi kukiriho ko APR, mbere y'ihanurwa ry'indege ya Habyarimana, yarifite nibura Misile ebyiri zari zirinzwe n' iyo kipe ya misile.

3. Uko Misile zagejwe i Masaka

Misile zatwawe mu kamyoneti **Hilux y'ubururu** kuva ku Mulindi kugera kuri **CND** no mu **yindi yereruka nk'amata** kuva kuri CND zijyanwa i Masaka. Iyo yazinyanye i Masaka yaje gutahurwa **yatwitswe** ikaba umuyonga nyuma y'iminsi itatu Perezida Habyarimana yishwe.

b. Abaregwa na TPIR/LONI mu gikorwa cyo gutangiza Jonoside

1. S/Lt Frank Nziza.

Ni we waruyoboye ikipe yahanuye indege ya Perezida Habyarimana. Yabwiye abatangabuhamya bacu ko ari we koko warashe misile ya kabiri yahanuye indege ya Perezida Habyarimana.

2. **Sgt Mutayega Nyakarundi**

Yemereye abatangabuhamyaga ko **we, Frank Nziza na Kayitare** bize guhanura indege bakoresheje misile SAM. Yavuze ko yari mu ikipe yo kurinda misile ku Mulindi. Yemeza ko ari we wahaye Frank Nziza na **Sgt Didier Mazimpaka** misile ebyiri bakazijyana i Kigali.

3. **Sgt Didier Mazimpaka**

Tariki ya **20/03/1994** ni we waherekeje misile ku Mulindi zijyanwe i Kigali mu **kamyoneti Hilux y'ubururu**. Abandi batangabuhamyaga bameza ko arinawe wazivanye muri CND azijyanye i Masaka mu yindi **kamyoneti yereruka nk'amata**.

4. **Bosco Ndayisaba**

Na we yari mu kipe ishinzwe misile. Bivugwa ko ari we wahishe misile iwabo i Masaka mbere yo gukoreshwa, zihanura indege ya Perezida Habyarimana.

5. **Abandi baregwa na TPIR/LONI mu gutangiza Jenoside ni:**

Gen. Paul Kagame, Col. Kayumba Nyamwasa, Col. Ndugute, Col. Sam Kaka, Lt Col. James Kabarebe na Major Jacques Nziza.”

Umwanzuro:

Iyo usomye witonze iyi raporo y'abagenzacyaha ba TPIR usangamo ko:

1. **Gen Remeo Dallaire yari icyitso/complice cya FPR mu mugambi wo kumaraho/kugabanya ubwoko bw'Abahutu** kuko, nkuko abo bagenzacyaha babyivugira, basanze muri arishive za MINUAR ibimyetso byose bishinja FPR/APR ubwicanyi (Dallaire) yarabivanyemo;
2. **Col Kayumba Nyamwasa** nk'umuyobozi wa DMI ari we warufite inshingano yambere yahawe na **Paul Kagame** yo kuvanaho/kugabanya ubwoko bw'Abahutu mu Rwanda;
3. Nkuko bigaragara muri iyi raporo, **nta muhutu numwe watumiwe** mu nama zo gutangiza Jenoside, bica Perezida Habyarimana. Ryari ibanga rikomeye ry'abatutsi gusa!

Bishyizwe mu Kinyarwanda na Samweli Lyarahoze, 30/09/2018